

MAARİF AİLE

Türkiye Maarif Vakfının aile yayınıdır.

MAARİF AİLE

Türkiye Maarif Vakfının aile yayınıdır.

BU SAYIDA

**ÇOCUKLARINIZ
GELECEĞE HAZIR
MI?**

**OKUL-AİLE
İLETİŞİMİ NASIL
OLMALIDIR?**

**DİJİTALİ VARKEN
NEDEN ELLE YAZI
YAZMALIYIZ?**

Çocuklarınız Geleceğe Hazır mı?

Çocuklarımıza hayatta daha başarılı ve mutlu olabilecekleri becerileri kazandırmayı hedefleyen eğitim, çocukları aynı zamanda topluma faydalı bireyler olarak yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Eğitimde amaçların gerçekleşmesi için okuldan çok fazla beklentimiz olsa da ailenin de bu eğitim ağının içinde olduğunu unutmamak gerekir. Çünkü çocuklar okulda öğrendiklerini evde tekrar ederek bir süreklilik oluştururlar. Bu da onların eğitiminde bir ritmin oluşmasını sağlar. Ev ile okul arasında uyumlu olan çalışmalar çocuk için bir disiplin oluşturur. Bu nedenle ailenin yadsınamaz etkisinden hareketle, çocukları geleceğe hazırlamak için yapılması gerekenlerin okulda ve evde devamlılığı önemlidir.

Bu bakımdan çocuğunuzun zihinsel, fiziksel ve sosyal gelişimini desteklemek için ona sorumluluk almayı öğretebilir, ev işlerinde size yardımcı olmasını isteyebilirsiniz. Bu sayede çocuğunuz gelecekte sorumluluk almayı öğrenecektir.

- Çocuğunuzun düşüncelerini ve duygularını anlamaya çalışarak onunla samimi bir ilişki geliştirin. Beraber akıl yürütebileceğiniz küçük sohbetler yapmanız, çocuğunuzun kendine güvenini artıracak ve iletişim becerilerini geliştirecektir.
- Çocuğunuzun ilgi alanlarını destekleyerek onların hayallerini önemseyin. Böylelikle çocuğunuzun geleceğe dair hedeflerini belirlemesine, tutkularını keşfetmesine ve onlara odaklanmasına yardımcı olabilirsiniz.
- Çocuğunuzla iyi bir iletişim kurarak onları dinleyin. Bu eyleminiz çocuğunuzun kendini ifade etme ve iletişim kurma becerilerini geliştirecektir. Aynı zamanda başkalarının görüşlerine saygı duymayı öğrenecek ve onların gözünde daha saygın kimseler olacaktır.
- Çocuğunuzun öğrendiği şeyleri uygulamasına yardımcı olun. Örneğin, okulda öğrendiği bir bilgiyi evde uygulayabileceği bir ortam varsa onu uygulamaya teşvik edin ve onun başarılarını destekleyin.
- Çocuklarınıza yeni şeyler öğrenmeyi sevdirmek için onların ilgi alanlarına yönelik etkinlikler yapabilirsiniz. Örneğin; çocuğunuz bilime meraklıysa ona bilimsel deneyler yapma fırsatı verin. Müziğe eğilimi ona müzik eğitimi verin.

- Çocuklarımızın fiziksel gelişimini desteklemek için de onları oyun oynamaya ve fiziksel etkinlikler yapmaya teşvik edebilirsiniz. Bu, onların bedenlerini güçlendirecek ve vücut koordinasyonlarını geliştirecektir. Ayrıca çocuklarımızın sağlıklı beslenme alışkanlığı kazanmalarını sağlamakta fayda vardır. Bunun için onlara sağlıklı yiyecekler seçme ve sağlıklı beslenme konusunda bilgilendirme fırsatları verebilirsiniz.
- Çocuklarımızı geleceğe hazırlamak için atabileceğimiz bu adımlar; onların zihinsel, fiziksel ve sosyal gelişimine yardımcı olacak ve onların gelecekteki hedeflerine ulaşmalarını kolaylaştıracaktır. Ancak bu adımları uygularken çocuklarımızın kişiliklerine ve ihtiyaçlarına göre değişiklikler yapmalıyız. Her çocuk farklıdır ve onları geleceğe hazırlamak için yapacaklarımız bu farklılıklara göre değişebilir.

Geleceğin önümüze ne çıkaracağını bilemesek de çocuklarımızı bazı beceriler konusunda eğitmemiz gerektiğini bilmekte fayda vardır. OECD çocukların kariyer hedefleri ne olursa olsun gelecekte daha başarılı ve mutlu olmaları için edinmeleri gereken beceriler olduğunu raporlamıştır. Bu rapora göre çocuklara kazandırılması gereken beceriler şunlardır:

Öğrenme Becerileri: Çocukların öğrenmeyi sürdürme, öğrendiklerini uygulama ve yeni şeyler öğrenme becerisini kapsamaktadır. Bu beceriyi geliştirmek için çocuklarınız ile öğrendiklerini pekiştirmeye yardımcı olabilirsiniz.

Problem Çözme Becerileri: Problemleri tanımlama, çözümler üretme ve bulunan çözüm önerilerini uygulama becerilerini kapsamaktadır. Çocuklarınızın karşılaştığı herhangi bir problemde onların sorunlarını kendi buldukları yöntemler ile çözmelerine yardımcı olabilirsiniz. Size danışmalarına müsaade ederek doğru yöntemi izlemelerine yardımcı olmanızda fayda vardır.

Kaynak: Organisation for Economic Co-operation and Development. (OECD). (2009). 21 st century skills and competences for new millennium learners in OECD countries. Education Working Papers, 41

İş Birliği Becerileri: Kendinden büyük, küçük ya da akran fark etmeksizin diğer insanlarla iş birliği yapabilme, çalışma gruplarında çalışabilme ve etkileşim kurabilme becerilerini kapsamaktadır. Çocuklarınızın oyunlarında ve etkinliklerinde grup ya da takım çalışmaları yapmasını teşvik edebilirsiniz.

Dijital Beceriler: Bilgisayar kullanımı, internet araştırması ve dijital araçların kullanımı gibi becerileri kapsamaktadır. Gelişen ve hızla değişen teknoloji bilgisi için çocuklarınızın bazı temel becerileri edinmesinde fayda vardır.

Yaratıcı Düşünme Becerileri: Yenilikçi fikirler üretebilme, çözümler üretebilme ve farklı bakış açısı ile bakabilme becerilerini kapsamaktadır. Çocuklarınızın bu noktada hayal gücünü geliştirmesine destek vererek yaratıcı düşüncelerinin ortaya çıkmasına müsaade edebilirsiniz. Yaratıcı fikirlerin ortaya çıkmasında en önemli faktör çocukların hayat gücüne ket vurmakla değil bu duyguyu geliştirmekle mümkündür.

Liderlik Becerileri: Liderlik yeteneklerini geliştirme, takımı yönetme ve insanları motive etme becerilerini kapsamaktadır.

Sosyal beceriler arasında bulunan liderlik becerileri çocukların kendilerine olan güvenleriyle yakından ilgilidir. Aile ortamında güven duygusunu kazanmış çocuklar gruplara liderlik etme becerilerini daha çabuk kazanabilirler.

İnsan İlişkileri Becerileri: Diğer insanlarla iletişim kurabilme, ilişkiler kurabilme ve ilişkileri yönetebilme becerilerini kapsar. Hangi sosyal grup ya da yaş grubu olursa olsun çocukların insan ilişkilerine dair beceriler kazanması önemlidir. Böylece hem toplum içindeki davranış kurallarını öğrenmiş olur hem de topluluğun bir parçası olarak diğer insanlarla empati kurabilme becerisini edinebilir.

Sonuç olarak; çocuklarımızı geleceğe hazırlamak için onların zihinsel, fiziksel ve sosyal gelişimine yardımcı olmak, onlara sorumluluklarını öğretmek, düşüncelerini ve duygularını anlamaya çalışmak, ilgi alanlarını desteklemek, iyi bir iletişim kurmak ve öğrendiklerini uygulamalarına yardımcı olmak gibi adımlar atmalıyız. Bunları yaparken de çocuklarımızın özel olduğunu ve onlara değer verdiğimizi hissettirmeyi unutmamalıyız.

Okul-Aile İletişimi Nasıl Olmalıdır?

Çocukların okuldaki gelişimlerini takip etmek her velinin önemli gündemlerinden birini oluşturmaktadır. Bu gelişim takipleri çocuğun dönem sonlarında aldığı karneden anlaşılacağı gibi dönem içindeki ödev notlarından, çocukların okul yaşantısını ailesine anlatmasından, veli bilgilendirmelerinden ya da okul ile yapılan görüşmelerden anlaşılabilir.

Öğretmen ve veli ilişkisi, okul içinde öğrencinin eğitimini alması sırasında öğretmen ve velinin arasındaki iletişim ve iş birliğidir. Bu ilişki, öğrencinin eğitim sürecinin kalitesini arttırmak için önemlidir ve öğrencinin başarısının belirleyicisidir. Öğretmenler ve veliler arasındaki iletişim; öğrencinin okul performansı, sağlık, güvenlik, güncel olaylar ve okul-ev arasındaki karşılıklı anlaşma gibi konuları kapsamaktadır.

Ailelerin çocuklarına olan ilgileri okulla yaptıkları iş birliği ile daha nitelikli bir hale gelebilmektedir. Ancak bazen okul ile aile arasında bazı iletişim soruları oluşabilmektedir. Çocuğun gelişiminin takibini sağlıklı yapabilmek için okul ya da öğretmenle iletişimde dikkat edilmesi gereken bazı noktalar vardır. Sonuç olarak hem aile hem de okul çocukların en iyi biçimde yetiştirilmesini amaçlamaktadır. Bu iş birliğinin sağlıklı sürdürülebilmesi için şu hususlara dikkat etmekte fayda vardır.

Zamanlamaya dikkat edin: Öğretmenle görüşmek için uygun bir zaman seçilmelidir. Öğretmenin öğrencilerle meşgul olduğu saatleri göz önünde bulundurarak önceden randevu alınmasında fayda vardır.

Konuşacağınız konu belli olsun: Öğretmenle görüşmede öncelikli olarak çocuğunuzun performansı, eğitim ve öğrenim durumu gibi konular konuşulmalıdır.

Öğrencinin kaygılarını paylaşın: Öğrencinin okula ve eğitimine ilişkin endişelerini ve sorularını öğretmeniyle paylaşmanız, onun çocuğunuzun okul ortamında sosyal duygusal gelişimini takip edebilmesi açısından önemlidir.

Birbirinizi dinleyin: Öğretmenin görüşlerini ve önerilerini dinlemek ve öğretmenin tavsiyelerini dikkate almanızda fayda vardır.

Pozitif yaklaşım sergileyin: Öğretmenle iletişim kurarken pozitif bir yaklaşım sergilemekte ve çözüm odaklı yaklaşmakta fayda vardır.

Öğrencinin gelişimini izlemek için adımlar atılmasını teklif e: Öğretmenle birlikte öğrencinin gelişimini izlemek için adımlar atılmasını teklif edebilir, bu teklifleri iş birliğiyle değerlendirip uygulayabilirsiniz.

Faydalı bilgi almak: Öğretmenle görüşme sırasında öğrencinin okul performansı, sağlık, güvenlik, güncel olaylar ve okul-ev arasındaki karşılıklı anlaşma gibi konular hakkında bilgi alabilirsiniz.

İletişim kanallarını açık tutmak: Öğretmen ve veli arasında sürekli iletişim kanalları açık olmalıdır. Öğrencinin performansı ve eğitim durumu hakkında güncel bilgileri paylaşmak için sınıf web sitesi, e-posta veya uygulamalar gibi yollar kullanabilir.

Saygılı olmak: Öğretmenle iletişimde karşılıklı saygıya önem göstermek ve onların profesyonelliklerine güvenmekte fayda vardır.

Konuşma tarzı: Konuşma tarzının olumlu ve çözüm odaklı olmasına dikkat edin.

Nedenleri açıklamak: Eğer öğrencinin performansı veya davranışları hakkında endişeleriniz varsa, bunları açık ve doğrudan ifade etmeli, ama aynı zamanda nedenlerini açıklamak için çaba sarf etmeli.

Adil olmak: Öğretmenin gözlemlerini ve değerlendirmelerini adil bir şekilde değerlendirmek gerekir.

Ekip çalışması: Öğrencinin okul performansını arttırmak için öğretmenle birlikte ekip çalışması yapılmalıdır.

Ön yargısız olmak: Öğretmenle iletişim kurarken ön yargısız olmalı ve herhangi bir durumu yargılamadan önce tüm bilgiyi öğretmenden dinlemelisiniz.

Öğretmenle görüşme saatleri, okulun öğretmenlerinin mevcut programlarına ve iş yüklerine göre değişebilir. Ancak genellikle, öğretmenlerin dersler arasındaki aralıklar veya okul saatlerinden sonra görüşebileceği zamanlar uygun olabilir. Ayrıca öğretmenlerden önceden randevu almak ve uygun bir zaman belirlemek iyi bir fikir olabilir. Öğretmenlerle okulun saatleri dışında da iletişim kurmak için e-posta veya sınıf web sitesi gibi yolları kullanabilirsiniz.

Öğretmen-Veli İlişkinde Kaliteli Bir İletişim için

Velilere 10 Hatırlatma

- 1 Öğretmeni telefonla doğrudan aramadan önce uygun olup olmadığını mesajla teyit edin.
- 2 Telefonla aramalarınızda uzun çaldırmayın. Israrlı arama yapmayın. Acil bir durumda öğretmene ulaşamıyorsanız okulla iletişime geçin.
- 3 Öğretmenin oluru yoksa mesajla ya da aramayla saat 20.00'den sonra öğretmenle temas kurmaya çalışmayın.
- 4 İletişimde "siz" dilini tercih edin ve mesafeyi koruyun.
- 5 Çocuğunuzun size ilettiği şikâyet/olay/durum vb. konuları öğretmeninden teyit etmeden diğer velilerle konuşmayın ya da dolaşıma sokmayın.
- 6 Öğretmenle gerçekleştirdiğiniz yüz yüze ya da uzaktan görüşmeleri öğretmenin onayı olmadan kayıt altına almayın.
- 7 Aciliyeti yoksa öğretmeni ve okulu bilgilendirmeden okul ziyareti yapmayın.
- 8 Okul ziyaretlerinizi ders saatleri sırasında öğretmenin derse girmesini geciktirecek ya da engelleyecek şekilde planlamayın.
- 9 Hafta sonu ve tatil dönemlerinde öğretmenin dinlenmesine izin verin ve mecburi görüşmelerinizi kısa tutun.
- 10 Öğretmenden önceden olur almadan öğretmenin sosyal medya hesaplarını (hesaplar kilitliyse) takibe almayın. Sosyal medya hesaplarından mesajlaşmayın.

Kaynak: ipekosgun_. (11 Ocak 2023). Bu böyle uzar gider ama eğitimin kalitesinde öğretmen-veli iletişiminin kalitesi çok belirleyici. Kendisi de veli olan bir grup değerli öğretmenimizin geri bildirimleri ile hazırlandı. Bu veliler için, öğretmenlere hatırlatmalar da gelecek :) [Tweet]
https://twitter.com/ipekosgun_/status/1613151517963440129?ext=HHwWgsC-0cewiOMsAAAA

Dijitali Varken Neden Elle Yazı Yazmalıyız?

21. yüzyıl becerileri arasında yer alan dijital beceriler; hem gelişen teknolojiyi takip etmek hem de hayatı kolaylaştıran beceriler kazandırmak açısından önemlidir. Ancak çocuklara dijital becerileri kazandırırken elle yazı yazma gibi temel becerilerin gelişmesinde aksaklıklar oluşabilir. Hem ince motor gelişimi hem de yazarak kendini ifade edebilme becerisi açısından çocukların yazma becerisi kazanması önemlidir. Bu nedenle çocuklarınızın dijital becerilerini geliştirmeye çalışırken yazı yazma becerilerini de geliştirerek bu iki becerinin arasında dengeyi kurması gerekmektedir. Temel becerilerden biri olan elle yazı yazma; duygu ve düşüncelerin ifade edebilmesi için önemli olduğu gibi bu beceri kazanılmadan dijital becerilere hâkim olmak da zordur.

Çocuklar dijital araçlarla yakın ilişkiler kurdukça kitap, kâğıt, kalem gibi araçları kullanmayı ikinci plana koyma eğilimde olabiliyorlar. Çünkü dijital alanda daha kolay ve daha hızlı işlemler yapabilmek onlara daha pratik geliyor.

Yukarıda bahsettiğimiz 21. yüzyıl becerileri arasında çocukların kendini ifade edebilme, insan ilişkileri, problem çözme becerisi gibi sosyal becerilerini geliştirmesinde elle yazı yazmanın önemli olduğuna dair çeşitli araştırmalar mevcut. Araştırmacılar çocukların beyin fonksiyonlarını ölçen aletler aracılığıyla önce kâğıt kalem kullanarak yazı yazmalarını, daha sonra dijital araçlarla yazı yazmalarını istemiş. Ölçüm sonucunda elle yazı yazarken çocukların beyininde birçok noktanın aktif hale geldiği bulgusuna ulaşmışlar.

Bugün dünyada bilgisayarlar, tabletler, telefonlar ve diğer elektronik cihazlar kullanılırken yazı yazma becerisi kaybına neden olabilir.

Yazı yazmanın önemi birçok alanda oldukça büyüktür. İletişimde en temel araçlardan biridir. Yazılı iletişim, birçok farklı alanda kullanılır ve insanlar arasında bilgi, düşünce ve fikirleri paylaşmak için kullanılır. Yazı yazma becerisi, okuduğunu anlama becerileriyle yakından ilişkilidir. Dolayısıyla okuma ve yazma becerileri okul ve eğitim hayatında olduğu gibi gelecekte de çocukların kendilerini ifade edebilmeleri açısından da önemlidir.

Çocuklarınızın el yazısı yazma becerisini geliştirmek için bazı öneriler şunlardır:

Çocuğunuza düzenli olarak yazı yazdırabilirsiniz: El yazısı yazma becerisini geliştirmek için düzenli olarak yazı yazdırabilirsiniz. Bunun çocuklarda yılgınlığa sebep olmaması için oyunlar oynayarak çocuklarınızda bu beceriyi geliştirebilirsiniz. Çocuklarınızla bulmaca oyunlarını kâğıt kalem kullanarak oynayabilirsiniz. Çocuklarınıza günlük notlar yazdırabilir, alışveriş listesini hazırlatabilir, uzakta olan arkadaşlarına ya da akrabalarına mektuplar yazdırabilirsiniz.

Çocuklarınız ile kâğıda geometrik çizimler yapabilirsiniz: El yazısı yazarken önemli olan kalın ve ince çizgileri kullanması için kâğıt üzerine belli geometrik şekiller çizerek sanat çalışmaları yapabilirsiniz. Bu çalışma yazıların okunaklı olmasını sağlar ve el yazısının daha estetik görünmesine katkı sunar.

Çocuklarınıza farklı el yazısı stillerini öğretin: Farklı el yazısı stillerini öğrenmek, yazı yazma becerisini geliştirmek için yararlı olabileceği gibi yeni stiller öğrenmesi sanat alanında gelişmesine de neden olabilir.

Dijital araçların kullanımını azaltın: Dijital araçların kullanımını azaltmak, çocukların el yazısı yazma becerisini korumanıza ve geliştirmenize yardımcı olabilir.

Çocukların el yazısını kullandıkları alanları genişletin: Çocukların el yazısını kullanabilecekleri alanları genişletin. Sanatsal yazılar yazmalarını sağlayabilir, onları kartpostallar yazmaya teşvik edebilirsiniz.

El yazısının önemini çocuklarınıza anlatın: El yazısının önemini çocuklarınıza anlatmak, onların el yazısı yazma becerisini koruma ve geliştirme isteğini artırır.

Yazı yazma oyunları: Çocuklar için yazı yazma oyunları oluşturmak, yazı yazma becerilerini geliştirmelerine ve eğlenmelerine yardımcı olabilir. Örneğin, yazı yazma işlemlerini içeren bulmacalar, yazı yazma hızını test etme oyunları vb.

Elle yazı yazma becerisi gelişen çocuklarda;

- **Daha iyi hafıza:** El yazısı ile yazmak, hafızayı geliştirebilir.
- **Daha iyi dikkat konsantrasyonu:** El yazısı ile yazmak, dikkat konsantrasyonunu artırabilir. Çünkü yazarken dikkatli olmak ve yazıları düzgün yazmak gerekir.
- **Daha iyi ifade:** El yazısı ile yazmak, daha iyi ifade edebilmek için faydalı olabilir. Yazarken duygularınızı ve düşüncelerinizi daha iyi ifade edebilirsiniz.
- **Daha iyi zaman yönetimi:** El yazısı ile yazmak, zaman yönetimini artırabilir. Çünkü yazarken düzenli ve planlı olmak gerekir.
- **Daha iyi stres yönetimi:** El yazısı ile yazmak, stres yönetimine katkı sağlayabilir. Yazarken duyguları dışı vurmaya ve yazıları okuyarak kendimizi daha iyi anlamamıza neden olabilir.
- **Daha iyi empati:** El yazısı ile yazmak, empati becerilerini artırabilir. Yazarken duygularınızı ve düşüncelerimizi daha iyi ifade edebiliriz. Bu sayede başkalarının duygularını ve düşüncelerini de daha iyi anlamaya başlarız.

KAYNAK:

1. Organisation for Economic Co-operation and Development. (OECD). (2009). 21 st century skills and competences for new millennium learners in OECD countries. Education Working Papers, 41
2. ipekcosgun_. (11 Ocak 2023). Bu böyle uzar gider ama eğitimin kalitesinde öğretmen-veli iletişiminin kalitesi çok belirleyici. Kendisi de veli olan bir grup değerli öğretmenimizin geri bildirimleri ile hazırlandı. Bu veliler için, öğretmenlere hatırlatmalar da gelecek ;) [Tweet], https://twitter.com/ipekcoskun_/status/1613151517963440129?cxt=HHwWgsC-0cewiOMsAAAA
3. Sanders, B. (2020). Öküzün A'sı, Elektronik Çağda Yazılı Kültürün Çöküşü ve Şiddetin Yükselişi (7.Basım). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
4. <https://tedmem.org/mem-notlari/elle-yazmayarak-neleri-kaybediyoruz>, erişim tarihi 15.01.2023.
5. Özdoğru, M. (2021). İlkokullarda öğretmen-veli ilişkisinde yaşanan sorunlara ilişkin öğretmen görüşleri . , 2 (1) , 68-76 .

Türkiye Maarif Vakfı
Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Daire
Başkanlığı tarafından hazırlanmıştır.